

ZBORNIK
SAŽETAKA
6. SIMPOZIJ SOCIJALNIH RADNIKA
16. - 18. 10. 2013.
TUHELJSKE TOPLICE

Profesija socijalnog rada: identitet, integritet i realitet

ZBORNIK SAŽETAKA

Zagreb, rujan 2013.

Izdavač:

Hrvatska udruga socijalnih radnika

Za izdavača:

Štefica Karačić, dipl. soc. rad.

Tajništvo:

Hrvatska udruga socijalnih radnika

Ines Furda, dipl. soc. rad.

Nova cesta 1, Zagreb

Tel/fax: +385 1 4550 757

e-mail: husr@zg.htnet.hr

Pokroviteljstvo:

Predsjednik Republike Hrvatske

Ministarstvo socijalne politike i mladih Republike Hrvatske

Krapinsko-zagorska županija

Grad Zagreb

Grad Krapina

Grad Zabok

Općina Tuhelj

Organizacijski odbor:

Ines Furda

Meri Gatin

Antun Ilijaš

Marija Kahlina

Josipa Kamenečki Leljak

Štefica Karačić

Jasna Krivec Jurak

Karolina Martinuš

Andreja Ninić

Željko Postonjski

Verica Sugnetić

Jelena Tepeš-Mihanović

Programski odbor:

Vanja Branica

Olja Družić Ljubotina

Marijana Dumančić

Kristina Duvančić

Marijana Kletečki Radović

Dizajn naslovnice

Vitomira Martinjak

Prijelom i tisak:

Tiskara Grafing

offset & digital print

Naklada:

450 primjeraka

Zagreb, rujan 2013.

PREDGOVOR

Živimo u vremenima obilježenim krizom, u prvom redu onom ekonomskom, čije posljedice ljudi osjećaju u svakodnevnom životu. Na globalnoj razini, ali i u hrvatskom kontekstu možemo govoriti o porastu socijalnih problema, nejednakostima u društvu, nezaposlenosti, eroziji društvenih vrijednosti, socijalnih i ekonomskih prava, međusobnoj otuđenosti i manjku tolerancije. U takvim društvenim okolnostima i profesija socijalnog rada suočava se s brojnim izazovima, novim odgovornostima, a postojećih resursa je sve manje. U ožujku 2012. objavljen je dokument Globalni program za socijalni rad i socijalni razvoj (Globalni socijalni program) koji je proizašao kao rezultat zajedničke inicijative tri međunarodne organizacije koje zastupaju praksu socijalnog rada (IFSW), edukaciju socijalnog rada (IASSW) i socijalni razvoj (ICSW). Ovaj program nastao je kao odgovor socijalnih radnika na aktualni politički, gospodarski, kulturni i društveni kontekst koji ima nejednake posljedice za globalne, nacionalne i lokalne zajednice, kao i negativan utjecaj na ljude. U programu se, primjerice, ističe uloga socijalnog rada u organiziranju, zagovaranju i podržavanju struktura i sustava koji omogućuju ljudima da preuzmu moć i kontrolu nad vlastitim životom i osobnim interesima. Postavlja se pitanje na koji način socijalni radnici u našem kontekstu mogu djelovati s ciljem ostvarenja ovako postavljene uloge profesije? Također, pitanje je imaju li socijalni radnici u ovom trenutku, s obzirom na svoj profesionalni status u društvu, resurse, snage, volje i unutarnjeg jedinstva da krenu u smjeru promjena koje su navedene, u Globalnom socijalnom programu? Nerijetko možemo čuti kako se socijalni radnici osjećaju nezaštićenima od sustava u kojem rade, u kojem imaju velike zakonske ovlasti i odgovornosti, no ne i transparentnu zaštitu od strane sustava, što kod mnogih pridonosi osjećaju nesigurnosti, nezadovoljstva, rezignacije. Usprkos tome glavnina socijalnih radnika iznimno je privržena vrijednostima svoje profesije te u danim okolnostima profesionalno obavljaju svoje zadatke u skladu s interesima i potrebama korisnika, radeći u različitim ustanovama unutar i izvan sustava socijalne skrbi.

Upravo su pitanja o novim profesionalnim odgovornostima u sadašnjem društvenom kontekstu bila povod organiziranju Simpozija posvećenog profesiji socijalnog rada. Neke od tema koje se u tom kontekstu sve više nameću su: koja je uloga socijalnih radnika u društvu; koliko je moguće u današnjem trenutku u kojem se nalazi profesija socijalnog rada, raditi posao socijalnog radnika s punim identitetom i integritetom; je li socijalni rad instrument socijalne politike ili partner u kreiranju mjera; koja je stvarna moć socijalnih radnika u sustavima u kojima djeluju; postoji li potreba za jačanjem profesionalnog identiteta, razjašnjavanje uloge i odgovornosti socijalnog radnika kao i uspostavljanje profesionalnih granica. Simpoziji će biti mjesto gdje će se raspravljati i problematizirati značaj i uloga strukovnih organizacija u promicanju profesionalnih vrijednosti, prava i interesa socijalnih radnika.

Na tragu navedenih tema, tijekom ovog simpozija imati ćemo prilike u okviru plenarnih predavanja, okruglih stolova, izlaganja, radionica i poster prezentacija vidjeti i čuti radove u kojima se analizira i propituje uloga profesije socijalnog rada u društvu, kao i percepcija profesije od strane korisnika i javnosti. Biti će prikazani primjeri dobre prakse, iskustva kolega koji na vrlo kreativan i predan način nastoje djelovati u vremenima krize trudeći se raditi s korisnicima kako za njihovu dobrobit tako i za dobrobit društva u cjelini. Nadamo se da će ovaj Simpozij potaknuti kritičko promišljanje i analizu položaja profesije socijalnog rada u društvu te ponuditi konstruktivne smjernice u cilju pozitivnih promjena. Svim sudionicima želimo aktivan i ugodan boravak na VI Simpoziju socijalnih radnika.

Programski i organizacijski odbor Simpozija

PLENARNA PREDAVANJA

Štefica Karačić

Profesija socijalnog rada iz perspektive strukovne udruge

Maria Moritz

Quality, human rights and contribution of international social work to strengthen these basics of social work

Doprinos međunarodnog socijalnog rada jačanju profesionalne kvalitete i ljudskih prava u socijalnom radu

OKRUGLI STOL

Antun Ilijaš, Iva Prpić, Marija Kurtanjek, Mara Budimir i Tanja Sever

Hrvatska komora socijalnih radnika – prikaz rada i izazova za budućnost

Jelena Ogresta, Teo Matković i Siniša Zrinščak

Obrasci radnih karijera socijalnih radnika: Gdje se i kako zapošljavaju u prvim godinama karijere?

IZLAGANJA

SEKCIJA 1. Identitet i integritet socijalnih radnika

Nino Žganec

Identitet socijalnog rada – u potrazi za održivim ulogama i funkcijama profesije

Romana Galić i Zorana Uzelac Bošnjak

Socijalni radnici i socijalne promjene

Marijana Ercegović, Slavica Tankuljić Grbavac i Marko Grgurević

Socijalni radnici kao sukreatori socijalne politike i/ili izvršitelji?

Zlatko Wild

Identitet, integritet i realitet socijalnog rada u sustavu socijalne skrbi

SEKCIJA 2. Uloga terenske prakse u obrazovanju i profesionalnom razvoju

Kristina Urbanc, Marijana Majdak i Božena Horvat Alajbegović

Značaj studentske prakse u obrazovanju socijalnih radnika: mogućnosti i perspektiva partnerstva Studijskog centra socijalnog rada i sustava socijalne skrbi

Slavica Blažeka Kokorić, Božena Horvat Alajbegović i Valerija Kandra

Partnerstvo stručnjaka i profesora u nastavi kroz upoznavanje studenata s izazovima socijalnog rada s obitelji

Ana Miljenović

Ostvarenje programa terenske prakse- "između teorije i prakse"

SEKCIJA 3. Percepcija profesija socijalnog rada

Dvorana: Invigo

Moderatorica: Kristina Duvančić

Jasminka Pavlina i Mateja Petrić

Osobni doživljaj vlastite profesionalnosti i kritika javnosti

Petra Fleković, Anamarija Juroš i Alma Pezerović

Obilježja položaja profesije u društvu iz perspektive diplomiranih socijalnih radnika

Ester Bašić, Dallia Bertović, Andela Durđov, Ivan Đorđić, Ivan Maričić, Marijana

Matić, Maja Periša, Alma Pezerović, Jakov Radalj, Donatella Sorić,

Marta Sršan, Valentina Škrić, Marko Štavalj i Maja Vučković

Regionalni kongres studenata socijalnog rada: „Sustav socijalne skrbi iz perspektive studenata socijalnog rada“

Ivana Perić i Maja Laklija

Usklađivanje radnih i obiteljskih uloga socijalnih radnica

SEKCIJA 4. Standardi kvalitete u sustavu socijalne skrbi

Karolina Martinuš, Emil Sviben, Dražen Čandrlić, Darinka Sviben i Dijana Fijačko

Primjer uvođenja standarda kvalitete socijalnih usluga u domu Lobor-grad

Mirjana Vujnović i Jelena Vrtiprah Atijas

Organizacija kao faktor stresa u socijalnom radu

Zdenka Maltar

Informatizacija sustava socijalne skrbi - ujednačavanje rada centara na području Republike Hrvatske

SEKCIJA 5. Obrazovanje i socijalni rad

Sandra Kos

Uloga Obiteljskog centra Krapinsko-zagorske županije u unapređenju cjeloživotnog učenja na području Krapinsko-zagorske županije

Gordana Berc i Ines Ivelić

Potrebe za socijalnim radnicima kao stručnim suradnicima u školama

Marijana Majdak, Gordana Berc i Gojko Bežovan

Izvori izazova za stručne suradnike u školama u radu s učenicima koji ispadaju iz obrazovnog sustava – potrebe za socijalnim radnicima

Dijana Posavec i Petra Andreja Juranko

Model rada s romskom populacijom

SEKCIJA 6. Socijalni rad i zdravlje

Tamara Brežičević, Irena Jurišić i Biljana Vasilevski Rački

Socijalni radnik u zaštiti mentalnog zdravlja-član tima ili uljez?

Dragica Topolko, Blanka Kern, Gordana Poljak, Tanja Grabovac Šljubura, Marina Šitte i Lidija Koletić

Socijalni radnik u zdravstvu, timski rad i međuinstitucionalna suradnja

Iva Franc, Marina Milić Babić i Zdravka Leutar

Iskustva roditelja djece s teškoćama u razvoju sa socijalnim radnicima u procesu rane intervencije

Nadica Puškaš

Socijalni rad u zavodu za javno zdravstvo - primjer iz prakse

SEKCIJA 7. Socijalni rad u Centru za socijalnu skrb

Sunčica Dominiković Šafranić i Vjeka Marijan Avakumović

Prijemna procjena

Valentina Vuksan Perović, Marina Milić Babić i Gordana Berc

Savjetovanje u centru za socijalnu skrb – kvalitativna studija

Ines Jeramaz Klak i Ljiljana Muslić

Razvod braka i zaštita interesa djece u dobi od 1 do 3 godine starosti

Vanja Branica, Branka Sladović Franz i Marina Ajduković

Samoprocjena kompetencija i znanja o obiteljskoj medijaciji stručnjaka socijalne skrbi

RADIONICE

Ivica Poljak

Image socijalnog radnika: slika i prilika stručnog suradnika

Nino Žganec, Antonija Maltar, Andreja Bobek, Lidija Perši, Sanja Tkalčić –Fajt i Petra Juranko

Mogućnosti i ograničenja profesionalne udruge u promicanju interesa profesije socijalnog rada

Marijana Ivanešić

Procesna drama kao metoda rada s klijentima

Olja Družić Ljubotina i Marijana Kletečki Radović

U potrazi za profesionalnim integritetom

POSTER PREZENTACIJE

Magdalena Jošić i Hrvoje Jošić

Uloga socijalnog radnika u uvjetima globalne krize i očekivanog ulaska u Europsku uniju

Ljiljana Vrbic i Antonija Bobić

Vodič za profesionalni socijalni rad u gradskoj upravi

Marija Šarić i Gorana Ožegović

Socijalni radnik- pokretač pozitivnih socijalnih promjena u lokalnoj zajednici u brizi za osobe starije životne dobi

Andreja Radić, Klaudia Devčić – Majerić i Nina Kovačević

Profesionalni djelokrug rada socijalnog radnika u zdravstvu i neprofitnom sektoru

Iliana Stojanović, Katarina Svetac i Katarina Surać

Mojih pet minuta

Gordana Tkalec, Snježana Degač, Blaženka Milički, Snježana Sitar Smetko, Verica Sugnetić i Ivana Zubić

Profesionalni izazovi vs rizici

Krasanka Glamuzina, Sanela Kovač i Kristina Vučić

Percepcija profesije socijalnog rada iz perspektive korisnika Doma za starije i nemoćne osobe Medveščak

SAŽETCI

Štefica Karačić

Profesija socijalnog rada iz perspektive strukovne udruge

Razvoj profesije socijalnog rada obilježavaju stalne promjene i preispitivanje njenog identiteta i integriteta pri čemu značajan utjecaj na određenje profesije osim drugih ključnih obilježja zasigurno ima i realitet u kojem se socijalni rad odvija. O tome najbolje svjedoče dosadašnje definicije i etički kodeksi socijalnog rada koji kroz protekla desetljeća prate aktualne procese u struci i nastoje artikulirati njene najvažnije aspekte.

Od pomagačke djelatnosti, koja je na početku svoga profesionalnog razvoja bila primarno usmjerena na zadovoljavanje potreba pojedinaca, skupina i zajednica, suvremeni socijalni rad sve glasnije se promovira kao profesija usmjerena na socijalnu akciju i promjene.

Vođeni načelima ljudskih prava i socijalne pravde socijalni radnici djeluju kao pomagači, ali i kao zagovornici, nositelji i koordinatori promjena na individualnoj i društvenoj razini. Misija socijalnog rada danas je pomaganje i osnaživanje ljudi za samostalno rješavanje vlastitih problema, ali i jačanje socijalne kohezije i poboljšanje ukupne kvalitete života i opće dobrobiti. Takvo određenje stavlja profesiju pred brojne izazove i uvijek ponovno nameće pitanja imaju li socijalni radnici potrebne kompetencije, snagu i moć da se suoče s kompleksnim problemima i preprekama u postizanju tih visokih ciljeva.

Upravo takve dvojbe izaziva i Globalni program za socijalni rad i socijalni razvoj – dokument kojim socijalni radnici reagiraju na svjetsku gospodarsku krizu, moralnu depresiju, socijalna raslojavanja, povećanje neravnopravnosti, socijalnu nepravdu i brojne povrede temeljnih ljudskih prava koje se danas događaju širom svijeta. Ostvarivanje zadataka postavljenih ovim dokumentom i drugih ciljeva profesije zahtijeva koordinirano djelovanje svih socijalnih radnika koje se može postići kroz strukovne udruge i organizacije.

Od samog početka obrazovanja za socijalni rad uočena je potreba povezivanja i zajedničkog djelovanja struke na nacionalnim, ali i na međunarodnoj razini. Samo dvije godine nakon početka rada Više stručne škole za socijalne radnike u Zagrebu je 1954. godine osnovano Društvo socijalnih radnika. Od tada je ova strukovna udruga kao i sama profesija, doživjela brojne promjene. Međutim, njeno zalaganje za razvoj profesije, zaštitu interesa struke i adekvatnu ulogu socijalnih radnika u kreiranju socijalnih politika i provođenju socijalnih reformi nije izostalo, niti prestalo.

Posljednja postignuća vezana uz izradu Etičkog kodeksa, usvajanje Zakona o djelatnosti socijalnog rada i osnivanje Hrvatske komore socijalnih radnika ukazuju na profesionalnu odgovornost i odlučnost socijalnih radnika da odrede daljnji smjer razvoja i uredi standarde profesije socijalnog rada u Hrvatskoj .

Ključne riječi: profesija socijalnog rada, strukovna udruga, razvoj, promjene , standardi

Štefica Karačić, predsjednica Hrvatske udruge socijalnih radnika, Centar za socijalnu skrb Zagreb, Podružnica Trešnjevka, Vitezićeva 57, Zagreb; steficakaracic@yahoo.com

Maria Moritz

Quality, Human Rights and the importance of international networks for social work

Doprinos međunarodnog socijalnog rada jačanju profesionalne kvalitete i ljudskih prava u socijalnom radu

How international social work can contribute to strengthen the basis of social work practice, as are quality education, professional conduct following human rights and ethical principles in social work

Kako međunarodni socijalni rad može doprinijeti jačanju temelja prakse socijalnog rada kao što su kvalitetno obrazovanje i praksa utemeljena na ljudskim pravima i etičkim principima socijalnog rada

Predavanjem će se raspravljati kao međunarodni kontakti, uključenos u među

This contribution will outline the experiences of international contacts, involvement in international social work, influence and possibilities of international standards to improve and maintain quality in social work.

IFSW Global and IFSW-Europe has a rich history and tradition exchanging experiences, searching, collecting and presenting high level methods and research in social work. A rather new role is the active engagement in European Union networks as in Social Platform, lobbying for improvements for all social workers within the EU and trying to influence policies on highest European levels. Social Work itself and IFSW-EUROPE especially engages to integrate all social workers into the community, not only EU-based social workers, but being an active member of the NGO-group in the Council of Europe there is a strong engagement to reactivate contacts to former members and to gain new members. This is strongly rewarded by associations who have lost contact to the social work community and who struggle hard with the outcomes of the financial and social crisis in Europe, giving them confidence not to be forgotten or left alone. Showing them where to aim to. „Young countries“ like Georgia or Azerbaijan use the exchange and the experiences to found and build high level social services in their countries. International conferences give the opportunity for personal exchange and contacts across borders, experiencing that social work is strongly dedicated to humane values and strict management of ethical standards in every single country. All attempts to reduce quality and standards, because of budgetary shortcuts inevitably lead to violations of human rights, child rights and raise discrimination in societies. The impact on people, on children is serious and very long lasting and impairs life chances of people in a way that cannot be restored.

Predavanje će naglasiti iskustva u međunaronom djelovanju, međunarodnom socijalnom radu, utjecaj i mogućnosti za međunarodne standarde kako bi se poboljšala i zadržala kvaliteta u socijalnom radu. Globalno Međunarodno udruženje socijalnih radnika kao i ono Europsko ima bogatu povijest i tradiciju razmjene iskustva, istraživanja i

Maria Moritz, Dipl.Social worker, Austria

15 years in child protection, youth and family department of the city of Vienna, president of Austrian association OBDS, executive member in IFSW-EUROPE and in global executive of IFSW, active in human rights work, representative of IFSW in the Fundamental Rights Agency(FRA) of the EU, civil society networks. Expert in the EU IPA 2010 Twinning Project „Improving Foster Care for Children and Youth in the Republic of Croatia“

IZLAGANJA

**Estera Bašić, Dallia Bertović
Andela Durdov, Ivan Đorđić
Ivan Maričić, Marijana Matić
Maja Periša, Alma Pezerović
Jakov Radalj, Donatella Sorić
Marta Sršan, Valentina Škrić
Marko Štavalj, Maja Vučković**

Regionalni kongres studenata socijalnog rada: „Sustav socijalne skrbi iz perspektive studenata socijalnog rada“

"Poštovane kolegice i kolege, želimo Vas zamoliti za pomoć u izgradnji nove ideje i suradnje." - ove riječi su bile početak suradnje studenata socijalnog rada iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Makedonije, Slovenije i Hrvatske. Tijekom svibnja 2013. godine, Društvo studenata socijalnog rada iz Zagreba organiziralo je višednevni susret koji je imao za cilj povezivanje hrvatskih i studenata iz regije, razmjenu iskustava i znanja te iznošenje novih ideja i poimanja struke socijalnog rada iz perspektive studenata. Kroz studentske prezentacije i radove, diskusije i neformalno druženje, bavili smo se mnogim dijelovima naše plemenite, a u današnje vrijeme krize, jako bitne struke. U izlaganju iznosimo organizacijske i programske aktivnosti, ali se ponajviše bavimo informacijama i usporedbama do kojih smo došli tijekom kongresa te zaključcima samog susreta. Ustanovljena je rastuća potreba u svim zemljama za zapošljavanjem većeg broja socijalnih radnika u svim sustavima, ponajviše u obrazovanju. Socijalni rad bi se također trebao više usmjeriti na širenje kapaciteta namijenjenih integraciji starijih osoba te osoba s invaliditetom. Društvo ne zna točno s čime se socijalni radnici bave, pa se zbog toga često stvara negativna slika o socijalnim radnicima, zbog čega smatramo potrebnim promijeniti medijsku sliku stvorenu o našoj struci. Ovaj susret je ponajviše pridonio umrežavanju studenata socijalnog rada u regiji, to jest njihovih studentskih udruženja, nastavku suradnje te odluci o obaveznom godišnjem organiziranju ovakvih susreta.

Ključne riječi: susret studenata, sustav socijalne skrbi, perspektiva studenata, umrežavanje.

Estera Bašić, Dallia Bertović, andela Durdov, Ivan Đorđić, Ivan Maričić, Marijana Matić, Maja Periša, Alma Pezerović, Jakov Radalj, Donatella Sorić, Marta Sršan, Valentina Škrić, Marko Štavalj, Maja Vučković, Društvo studenata socijalnog rada, Nazorova 51, Zagreb;
gianna100@gmail.com

**Gordana Berc
Ines Ivelić**

Potrebe za socijalnim radnicima kao stručnim suradnicima u školama

Socijalni rad u hrvatskim školama danas postoji tek kao rezidua prošlih vremena u kojima su socijalni radnici kao stručni suradnici bili redovito uključeni u sustav odgoja i obrazovanja. Socijalni radnici su isključeni s popisa stručnjaka u radu stručnog tima škole 2008. godine usvajanjem izmjena i dopuna Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama. Međutim, socijalna slika u našim školama te specifičnosti nekih problema u suradnji s učenicima i njihovim roditeljima pokazuju da potreba za socijalnim radnicima u školi ipak postoji. Osim toga, suradnja Centara za socijalnu skrb i škole pokazuje da je potreban sustavniji pristup u rješavanju pojedinih problema učenika, osobito u suradnji s njihovim obiteljima, pri čemu socijalni radnici imaju jednu od važnijih uloga u stručnom timu.

Ovim izlaganjem želi se prikazati opća slika stanja školskog socijalnog rada u Hrvatskoj i, temeljem jednog od provedenih istraživanja na ovu temu, pokazati s kojim se vrstama problema u ponašanju učenika stručni suradnici susreću te koja su područja rada prepoznali u kojima im socijalni radnik kao dio stručnog tima nedostaje.

U istraživanju je sudjelovalo osam stručnih suradnika iz 3 osnovne škole (pedagog, psiholog, socijalni pedagog, defektolog i socijalni radnik). Rezultati su pokazali da se kod učenika pojavljuju razni oblici rizičnih ponašanja (vršnjačko nasilje, problemi discipline učenika, markiranje, pušenje, vandalizam i konzumiranje sredstava ovisnosti). Stručni suradnici smatraju da je stručnom timu u školi socijalni radnik najpotrebniji u području savjetovanja s učenicima, roditeljima i učiteljima, prilikom ulaska u obitelj i za ostvarivanje bolje suradnje sa centrom za socijalnu skrb.

Ključne riječi: škola, socijalni radnici, stručni suradnici, suradnja, poremećaji u ponašanju

Doc.dr.sc. Gordana Berc, Ines Ivelić, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb, gordana.berc@pravo.hr

Slavica Blažeka Kokorić
Božena Horvat Alajbegović, dipl. socijalna radnica
Valerija Kandra, prof. psiholog

Partnerstvo stručnjaka i profesora u nastavi kroz upoznavanje studenata s izazovima socijalnog rada s obitelji

Unapređenje profesije socijalnog rada nije moguće bez kontinuiranog rada na podizanju stručnosti profesionalnog kadra, ali i kvalitete obrazovanja budućih socijalnih radnika. U tom kontekstu od iznimnog je značaja integracija teorije i prakse koju je moguće postići kroz promoviranje i realizaciju dobre suradnje između Studijskog centra socijalnog rada i institucija u okviru sustava socijalne skrbi. U okviru ovog izlaganja bit će predstavljen primjer dugogodišnje uspješne suradnje Katedre za područja socijalnog rada sa stručnjacima iz Centra za socijalnu skrb Zagreb koji sudjeluju u izvođenju nastave u okviru vježbi iz kolegija Socijalni rad s obitelji. Ukratko će biti predstavljen organizacijski okvir nastave, ciljevi i očekivani ishodi nastave iz vježbi u okviru predmeta Socijalni rad s obitelji koja se izvodi na drugoj godini preddiplomskog studija socijalnog rada. Zatim će poseban naglasak biti na prikazu rezultata evaluacije nastave od strane studenata, te na predstavljanju perspektive samih stručnjaka iz centra za socijalnu skrb koji kao vanjski suradnici sudjeluju u neposrednom radu sa studentima već dugi niz godina.

Namjera ovog izlaganja je istaknuti prednosti, ali i poteškoće u realizaciji ovakvih oblika nastave, te potaknuti diskusiju o mogućnostima daljnjeg unapređenja nastavnog procesa koji će kontinuirano pratiti aktualne trendove i promjene u sustavu socijalne skrbi te tako studentima pravovremeno pružiti što potpuniji uvid u profesionalnu praksu i kvalitetno ih pripremiti na sve izazove koji ih očekuju u njihovom budućem profesionalnom radu.

Ključne riječi:

Integracija teorije i prakse u području socijalnog rada s obitelji, partnerstvo stručnjaka i profesora u nastavi, perspektiva studenata i stručnjaka

Prof.dr.sc. Slavica Blažeka Kokorić, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb; slavica.blazeka@pravo.hr

Božena Horvat Alajbegović, Centar za socijalnu skrb Zagreb, Eugena Kumičića 5, Zagreb

Valerija Kandra, Centar za socijalnu skrb Zagreb, podružnica Novi Zagreb, Avenija Dubrovnik 12, Zagreb

**Vanja Branica
Branka Sladović Franz
Marina Ajduković**

Samoprocjena kompetencija i znanja o obiteljskoj medijaciji stručnjaka socijalne skrbi

**Doc.dr.sc. Vanja Branica, Prof.dr.sc. Branka Sladović Franz i prof.dr.sc. Marina
Ajduković, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Natorova
51, Zagreb, vanja.branica@pravo.hr**

Tamara Brezičević
Irena Jurišić
Biljana Vasilevski Rački

Socijalni radnik u zaštiti mentalnog zdravlja-član tima ili uljez?

Prilikom osnivanja centara za prevenciju ovisnosti u RH, a kasnije službi za prevenciju ovisnosti socijalni radnik je bio ravnopravni član tima sa ostalim stručnjacima. Cilj službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti bio je multidisciplinarni pristup i timski rad u kojima je socijalni radnik obavljao poslove iz svog djelokruga. Još je C. Loch ustvrdio da liječnici nisu sami u mogućnosti utvrditi u kakvoj okolini živi pacijent i koje su njegove obiteljske prilike te se to upravo nalazi kao prepreke ozdravljenju pacijenta oboljelog od mentalnih poremećaja. Kod osoba oboljelih od mentalnih poremećaja upravo njihova socijalna situacija utječe na njihovo liječenje, oporavak, ali i daljnju resocijalizaciju. U tom djelokrugu socijalni radnik zauzima značajno mjesto.

Uvođenjem djelatnosti zaštite mentalnog zdravlja u zavode za javno zdravstvo promijenjen je sastav tima te su iz njih nestali djelatnici svih struka, osim psihijatra i psihologa. To je napravljeno brzopletu, bez konzultacija sa strukom te je to dovelo do marginalizacije struke socijalnog rada. Socijalni radnik koji je bio ravnopravan član tima postaje nepoželjan. Iskustva Zapadnih zemalja i SAD-a pokazuju važnost uloge socijalnog radnika u djelatnosti mentalnog zdravlja jer kvalitetne zaštite mentalnog zdravlja nema bez odlaska u obitelj i rada u zajednici. Cilj ovog rada je pokazati mjesto i ulogu socijalnog radnika u zaštiti mentalnog zdravlja u RH.

Ključne riječi: socijalni radnik, mentalno zdravlje, multidisciplinarni tim

Tamara Brezičević, Irena Jurišić, Biljana Vasilevski Rački, Zavod za javno zdravstvo Brodsko-Posavske županije, V. Nazorova 2a, Slavonski Brod; tamara.brezicevic@gmail.com

Sunčica Dominiković Šafranić
Vjeka Marijan Avakumović

Prijemna procjena

Svaka se intervencija u socijalnom radu temelji na procjeni potreba, a nakon toga na planu i programu promjena koji se tijekom provođenja, a u suradnji s korisnikom, prilagođava.

Centar za socijalnu skrb Zagreb, podružnica Dubrava, započeo je u travnju 2010. godine s primjenom novog modela rada, polazeći od unaprijed zadanih smjernica, s misijom i vizijom razvoja, stvaranja novih standarda kvalitete i novih kompetencija, kao polazišta podizanja kvalitete u radu s korisnicima.

Slijedom promjena u sustavu socijalne skrbi, kojom se željela podići kvaliteta socijalnih usluga, u suradnji CZSS Zagreb podružnice Dubrava i Studijskog centra socijalnog rada kreiran je obrazac prijemne procjene (u primjeni je od prosinca 2011.), kao nadovezujući dio inicijalnog razgovora u kompleksnim situacijama koje zahtijevaju procjenu rizika.

Obrazac prijemne procjene trebao bi pomoći stručnjacima u stražnjem uredu u daljnjem radu s korisnicima te svojim razvojem i implementacijom u praksi postati instrument koji će služiti stručnjacima i drugim dionicima u postupcima kao argumentirani dokument.

Ovim radom želimo prenijeti iskustva primjene obrasca prijemne procjene iz perspektive stručnjaka zaposlenih u CZSS Zagreb podružnice Dubrava i korisnika koji su bili obuhvaćeni prijemnom procjenom i potaknuti ostale stručnjake na promišljanje o uvođenju instrumenata socijalnog rada u svakodnevnu praksu, kao doprinos podizanju kvalitete socijalnih usluga.

Ključne riječi: prijemni ured, inicijalna prijava, prijemna procjena, procjena rizika

Sunčica Dominiković Šafranić, Vjeka Marijan Avakumović, Centar za socijalnu skrb
Zagreb, Podružnica Dubrava, Dubrava 49, Zagreb; sdominikovic@socskrb.hr

Marijana Ercegović
Slavica Tankuljić Grbavac
Marko Grgurević

Socijalni radnici kao sukreatori socijalne politike i/ili izvršitelji?

Ako integritet definiramo kao bazično dosljedno djelovanje unutar okvira određenih načela (poštenje, istina, vjerovati i raditi pravu stvar i kada je to teško i kada nitko ne gleda ili će ikada saznati, odgovornost, jasno izražavanje stajališta, pošten odnos prema radu, korisnicima i drugim zaposlenicima, povjerljivost, istinoljubivost, postupanje s korisnicima na način kako bismo i sami željeli da se drugi odnose prema nama, otvorena komunikacija s korisnicima, drugim zaposlenicima i poslodavcem, radna etika, odsustvo straha zbog drugačijeg mišljenja pogotovo kada su radni procesi u pitanju, efikasnost obavljanja poslova, sposobnost prijave kršenja etičkih standarda i/ili zakona) onda se čini da je integritet socijalnih radnika, odnosno, socijalnog rada ključna odrednica temeljem koje korisnici, ali i šira javnost doživljava, procjenjuje i ocjenjuje struku socijalnog rada. Od socijalnih radnika se očekuje da stručno i kompetentno iskažu i doprinesu u rješavanju određenih socijalnih napetosti i nepravdi koje su dovele do neravnoteže u društvu. Da bi mogli djelovati odgovorno i dosljedno, socijalnim radnicima država mora osigurati okvir djelovanja uz stalno preispitivanje i promišljanje optimalnih rješenja i osiguranje kontinuiteta socijalne politike prema potrebama stanovništva, promjenama u društvu i projekcijama budućih događaja i potreba. Da bi osigurala kontinuiranu socijalnu politiku kao skup smislenih mjera i aktivnosti kojima su definirani modeli, vrsta, jasni kriteriji i metode u poboljšanju i rješavanju određenih socijalnih pitanja, socijalni radnici kao dionici u njezinoj provedbi mogu i trebaju biti, ako ne kreatori, onda sukreatori iste. Stječe se dojam da socijalni radnici djeluju kao puki izvršitelji nečega što je osmišljeno u kabinetu bez doticaja s realitetom uz često provođenje reformi bez stvarnih reformskih dosega za korisnike usluga i zajednicu. Stoga ne čudi opći dojam: frustracija socijalnih radnika koji se na prvoj borbenoj liniji bez adekvatnog oružja bore s dubokim frustracijama nezadovoljnih korisnika.

Cilj rada je istražiti osobni odnos i stajališta vezano za pojam integriteta i integritet socijalnih radnika na području Grada Dubrovnika i njihov utjecaj na kreiranje socijalne politike putem anketnog upitnika svih socijalnih radnika na području grada Dubrovnika.

Ključne riječi: integritet socijalnih radnika, socijalna politika, korisnici, potrebe, socijalna napetost

Marijana Ercegović, Udruga za zaštitu djece, mladih i obitelji „Feniks“, Dubrovnik;
ivan.ercegovic1@du.t-com.hr

Slavica Tankuljić Grbavac, Obiteljski centar dubrovačko-neretvanske županije, Dubrovnik

Marko Grgurević, Udruga socijalnih radnika Dubrovnik, Dubrovnik

**Petra Fleković
Anamarija Juroš
Alma Pezerović**

Obilježja položaja profesije u društvu iz perspektive diplomiranih socijalnih radnika

Socijalni rad kao profesija zasniva se na humanističkim idealima i ljudskim pravima što ju povezuje s društvenim kretanjima koja predstavljaju temelje njezina postojanja. Pozitivna percepcija profesije od odlučujuće je važnosti u procesu osvajanja društvenog prostora i mogućnosti realizacije profesionalnih ciljeva. Iz tog razloga važno je imati uvid u položaj profesije unutar društvenog konteksta, a posebno iz perspektive samih socijalnih radnika.

U ovom izlaganju bit će predstavljeni rezultati istraživanja o položaju profesije diplomiranih socijalnih radnika prikupljeni u okviru projekta „Sveučilišno obrazovanje i tržište rada: istraživanje o karijerama i zapošljivosti osoba koje su diplomirale pri Pravnom fakultetu”. U istraživanju je sudjelovalo 474 socijalna radnika koji su diplomirali od 2004. do 2010. godine. Njih 190 je u otvorenom pitanju na kraju upitnika dalo svoj komentar na istraživanje, u sklopu čega su prikazali i svoju percepciju struke i njezinog položaja u društvu i na tržištu rada.

Dobiveni odgovori ukazuju na nepovoljni položaj struke u društvu u smislu podcijenjenosti i potplaćenosti iste. Ističe se i nedovoljno razumijevanje struke socijalnog rada od strane šire javnosti i percepcije socijalnog rada kao nepoželjnog zanimanja. Rezultati pokazuju kako je profesija marginalizirana te kako nedostaje prostor za afirmaciju u društvu. Istaknuta je potreba za većom razinom vrednovanja struke.

Kako bi se promijenila percepcija profesije socijalnog rada potrebne su promjene u društvu te promjene "odozgo" na koje socijalni radnici često ne mogu utjecati iako se moraju nositi s teškoćama te na najbolji način pokazati znanje, kompetencije i profesionalnost.

Ključne riječi: profesionalni identitet, karijera, profesija socijalnog rada

Petra Fleković, Anamarija Juroš, Alma Pezerović, studentice, Studijski centar socijalnog rada, Nazorova 51, Zagreb, petra.flekovic@gmail.com

Iva Franc
Marina Milić Babić
Zdravka Leutar

Iskustva roditelja djece s teškoćama u razvoju sa socijalnim radnicima u procesu rane intervencije

Programi, prava i usluge koje se pružaju unutar procesa rane intervencije imaju za cilj prevenciju rizičnih faktora za nastanak ili daljnji progres teškoće u razvoju djeteta, očuvanje i razvijanje djetetovih fizičkih, emocionalnih i kognitivnih sposobnosti te smanjenje utjecaja teškoće na funkcionalne sposobnosti djeteta. Obitelj, uključivanjem u programe rane intervencije, povećava svoje kapacitete za pružanjem adekvatne podrške djetetovom razvoju te može značajno unaprijediti pozitivne ishode rane intervencije. Provedeno istraživanje imalo je za cilj dobiti uvid u iskustva roditelja djece s teškoćama u razvoju s podrškom koju primaju od socijalnih radnika u procesu rane intervencije. Za prikupljanje podataka korištena je metoda polustrukturiranog intervjua, dok je za obradu podataka korišten postupak kvalitativne analize. Rezultati ukazuju na negativno iskustvo većine sudionika istraživanja koje je karakterizirano nedostupnošću socijalnih radnika za obitelj, neinformiranošću o uslugama te u konačnici nedostatku empatije. Kao dodatne teškoće u procesu rane intervencije roditelji su istaknuli nelogičnosti u kriterijima za dodjelu prava, sporu administraciju, lošu povezanost stručnjaka, nedostupnost usluga i izostanak kontinuiteta u ranoj intervenciji. Zaključno sudionici istraživanja smatraju da socijalni radnici imaju važnu ulogu u procesu rane intervencije i da je njihova podrška nužna za uspješnost rane intervencije. Dobiveni rezultati upućuju na veću odgovornost socijalnih radnika u pružanju rane podrške djetetu i obitelji kroz pravovremeno savjetovanje o pravima i uslugama te dostupnim izvorima podrške. Jasni kriteriji za ostvarivanje prava, kontinuirana edukacija stručnjaka, razvijanje usluga rane intervencije u lokalnoj zajednici, pravovremenost administracije te interdisciplinarni pristup u ranoj podršci djetetu i obitelji područja su koja zahtijevaju dodatni stručni angažman.

Ključne riječi: djeca s teškoćama u razvoju, rana intervencija, socijalni rad, interdisciplinarni pristup

Iva Franc, avifranc@gmail.com

Dr.sc. Marina Milić Babić, prof.dr.sc. Zdravka Leutar, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb

Romana Galić
Zorana Uzelac Bošnjak

Socijalni radnici i socijalne promjene

Socijalni rad kao pomažuća djelatnost predstavlja pred socijalne radnike mnoge izazove. Socijalni radnici su prije svega prepoznati kao pomagači. Socijalne promjene očekivane su u društvu. Tko ih može pokrenuti? Upravo su socijalni radnici prepoznati kao potrebni u pokretanju socijalnih promjena. Cilj izlaganja je prikazati što o toj svojoj ulozi misle sami socijalni radnici. Prepoznaju li tu svoju ulogu kao jednu od bitnih? Što ih priječi da bi ju ostvarili? Upravo ova pitanja autorice će sagledati u stavovima socijalnih radnica i socijalnih radnika, zaposlenika gradske uprave Grada Zagreba i Centra za socijalnu skrb Zagreb.

Ključne riječi: socijalne promjene, mogućnosti, prepreke

Mr.sc. Romana Galić i mr.sc. Zorana Uzelac Bošnjak, Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom; romana.galic@zagreb.hr

**Ines Jeramaz Klak
Ljiljana Muslić**

Razvod braka i zaštita interesa djece u dobi od 1 do 3 godine starosti

Iako posljednji statistički podaci (DSZ, 2012) pokazuju kako se najveći broj razvoda događa u brakovima koji traju 25 godina i više, iskustva u praksi Centara za socijalnu skrb ukazuju i na porast razvoda braka s trajanjem od 0 do 5 godina. Također sve češće ti razvodi braka uključuju i postupak donošenja mišljenja i prijedloga o sadržajima roditeljske skrbi koja uključuje djecu u dobi od 1 do 3 godine. Najčešći sadržaji roditeljske skrbi za koju se traži prijedlog su susreti i druženja, ali nerijetko i odluka o tome s kojim će roditeljem živjeti malodobno dijete. Cilj ovog rada je problematizirati upravo odgovornosti i izazove takvih situacija iz perspektive psihologa koji sudjeluje u postupku donošenja odluke kao procjenjivač roditeljskih kompetencija te specifičnih razvojnih potreba i dugoročnih interesa malodobnog djeteta. Problemizirani sadržaji će se povezati sa suvremenim teorijskim okvirima i standardima procjenjivanja kod donošenja prijedloga o sadržajima roditeljske skrbi i preporukama utemeljenima na dokazima kao i s kulturološkim specifičnostima našeg društva.

Ključne riječi: razvod braka, odluka o skrbi, djeca od 1 do 3 godine starosti

Ines Jeramaz Klak, dr.sc. Ljiljana Muslić Centar za socijalnu skrb Zagreb, Podružnica Susedgrad, Aleja Bologne 2, 10090 Zagreb-Susedgrad; ijeramaz@socskrb.hr

Sandra Kos

Uloga Obiteljskog centra Krapinsko-zagorske županije u unapređenju cjeloživotnog učenja na području Krapinsko-zagorske županije

Obiteljski centar Krapinsko-zagorske županije prepoznao je važnost cjeloživotnog učenja kao bitnog čimbenika u unapređenju osobnog rasta i razvoja, poboljšanju kvalitete života pojedinca, obitelji, ali i društvene zajednice, kroz jačanje svijesti o sebi te usavršavanje vještina i stjecanje novih znanja. Sve je više korisnika usluga Obiteljskog centra KZZ koji kroz savjetodavni rad vezan uz osobni rast i razvoj prepoznaju važnost kontinuiranog obrazovanja, usavršavanja i dodatnog školovanja. Proces cjeloživotnog učenja u Obiteljskom centru provodi se putem neformalnog učenja kroz individualni i grupni rad, te putem održavanja edukativnih radionica za sve stanovnike KZZ bez obzira na spol, dob i obrazovni status. Korisnike se nastoji potaknuti da sudjeluju u aktivnostima kojima se osnažuje uključivanje u proces cjeloživotnog učenja.

Između ostalog, aktivnosti osnaživanja uključivanja korisnika u proces cjeloživotnog učenja, omogućava i razvijanje profesije socijalnog rada na području KZZ kroz provođenje glavnih metodskih područja u profesionalnom obavljanju djelatnosti socijalnog rada s naglaskom na socijalni rad u zajednici. Provođenje i dostupnost aktivnosti vezanih uz cjeloživotno učenje uključuju izravnu suradnju sa svim ustanovama i institucijama na području KZZ jačajući time interdisciplinarnu, multidisciplinarnu i međuresornu suradnju. Samim time, kao i pozitivnim rezultatima korisnika, profesija socijalnog rada dobiva na važnosti i značaju u lokalnoj zajednici. Pri tom Obiteljski centar KZZ, kao ustanova koja pokreće i unapređuje društvene procese na području županije, koristi sve raspoložive instrumente socijalnog rada, ali i drugih pomažućih profesija s ciljem postizanja i promicanja europskih standarda u unapređenju kvalitete života svojih korisnika.

Ključne riječi: obiteljski centar, cjeloživotno učenje, osnaživanje, socijalne usluge

Sandra Kos, Obiteljski centar Krapinsko-zagorske županije, Frana Galovića 1c, Krapina,
obiteljskicentar-kzz@hi.t-com.hr

**Marijana Majdak
Gordana Berc
Gojko Bežovan**

Izvori izazova za stručne suradnike u školama u radu s učenicima koji ispadaju iz obrazovnog sustava – potrebe za socijalnim radnicima

U izlaganju će biti prikazani rezultati dva zasebna istraživanja provedenih u osnovnim i srednjim školama na području grada Zagreba i Zagrebačke županije. Cilj istraživanja u osnovnim školama bio je ispitati s kojim se problemima u ponašanju i školovanju djece stručni suradnici i nastavnici najčešće susreću, te kako postupaju, dok je cilj istraživanja u srednjim školama bio ispitati koji su najčešći uzroci ispadanja učenika iz srednjoškolskog obrazovanja u svrhu stjecanja uvida u mogućnosti djelovanja stručnih suradnika. Uzorak istraživanja u osnovnim školama činili su stručni suradnici i nastavnici (N=113), a u srednjim školama uglavnom stručni suradnici (N=33). Dobiveni rezultati pokazuju da su najčešći problemi djece s kojima se nastavnici i stručni suradnici u osnovnim školama susreću problemi eksternaliziranog obilježja (svađe s drugim učenicima, izbjegavanje školskih obveza, nediscipliniranost, ometanje nastave i dr.) pri čemu nastavnici najčešće koriste metodu razgovora s učenikom, opominjanje učenika i pozivanje roditelja na razgovor. Najčešći uzroci ispadanja učenika iz srednje škole su, prema mišljenju stručnih suradnika, negativne ocjene, neopravdani sati i neprimjereno ponašanje, pri čemu stručni suradnici najčešće rade s učenicima na ispravljanju negativnih ocjena, smanjivanju neopravdanih sati i na korigiranju njihova ponašanja. Stručni suradnici i nastavnici u osnovnim i srednjim školama procjenjuju da su im potrebna dodatna znanja iz područja teorije izbora, preventivnog rada, supervizije, tehnike motivacije i dr. Podaci pokazuju da bi trebalo razmotriti i potrebu za uključivanjem u rad škole većeg broja stručnjaka koji se bave djecom, mladima i obiteljima.

Ključne riječi: škola, učenici, stručni suradnici, socijalni radnici

Doc.dr.sc. Marijana Majdak, doc.dr.sc. Gordana Berc, prof.dr.sc. Gojko Bežovan,
Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb;
marijana.majdak@pravo.hr

Zdenka Maltar

**Informatizacija sustava socijalne skrbi - ujednačavanje rada centara na području
Republike Hrvatske**

Sustav socijalne skrbi, prvenstveno centri za socijalnu skrb, imaju neujednačene načine formiranja i vođenja dokumentacije o korisnicima, te do sada nije postojala jedinstvena baza korisnika prava iz sustava socijalne skrbi dostupna svima koji trebaju takve podatke. Uvođenjem u rad aplikacije *Soc. skrb*, osim neposredne koristi formiranja jedinstvene baze podataka o korisnicima sustava, te povećanja transparentnosti sustava, dolazi do ujednačavanja u radu stručnih djelatnika, te samim tim i do povećanja pravne sigurnosti, te ekonomičnosti u postupanju. Uvođenjem ove aplikacije u sustav pridružujemo se suvremenim sustavima i modernim načinima rada u skladu sa razvojem tehnologije. Cilj izlaganja je prenijeti neposredna iskustva u radu u aplikaciji, kao i iskustva autorice stečena u svojstvu člana mobilnog tima za implementaciju aplikacije u centrima širom Republike Hrvatske, te ukazati na prednosti rada u aplikaciji, kao i poboljšanja u radu do kojih će doći. U izlaganju će biti korišteni podaci iz aplikacije čija evidencija sada broji 170 000 korisnika, kao i tehničke karakteristike aplikacije te neposredna zapažanja stečena u radu. Očekuje se da će prezentacija saznanja, kao i samih mogućnosti aplikacije, te već pokazanih rezultata u radu, doprinijeti lakšoj implementaciji aplikacije u sustav, te motivirati sve one koji se služe aplikacijom, da svojim prijedlozima i primjedbama i sami budu dio kreiranja sustava.

Ključne riječi: aplikacija, korisnici, baza podataka, praksa

Zdenka Maltar, Centar za socijalnu skrb Zagreb, podružnica Dubrava, Dubrava 49, Zagreb;
zmaltar@socskrb.hr

**Karolina Martinuš
Emil Sviben
Dražen Čandrlić
Darinka Sviben
Dijana Fijačko**

Primjer uvođenja standarda kvalitete socijalnih usluga u domu Lobor-grad

Standardi kvalitete socijalnih usluga su kreirani u RH s mogućnošću primjenjivanja na sve usluge u sustavu socijalne skrbi, ali ipak su najvećim dijelom namijenjeni institucionalnom načinu zbrinjavanja korisnika. Dosadašnja praksa rada institucija je “jednako za sve” što po načelima koja želimo poštivati u pružanju usluga nije pristup koji osigurava najkvalitetniju uslugu korisnicima. Ljudi se u svojim potrebama i sposobnostima razlikuju i potrebno je napraviti individualni pristup, uključivanje korisnika, lokalne zajednice, centra za socijalnu skrb, obitelji i drugih dionika u partnerstvo radi postizanja najboljih rezultata u radu za korisnika i sa korisnikom. Neminovno takav pristup procjene i unapređivanje kvalitete usluga u našoj praksi doveo je i do otvaranja novih oblika usluga koje se pružaju iz naše ustanove korisniku u vaninstitucionalnom obliku – organizirano stanovanje uz podršku stručnih radnika, psihosocijalna rehabilitacija duševnih bolesnika u obitelji, dnevni boravak za psihički bolesne odrasle osobe. U institucionalnom i vaninstitucionalnom radu došlo je do definiranja određenih postupaka i izrade pisanih protokola o postupanju.

Standardi kvalitete socijalnih usluga su važni jer javno izražavaju vrijednost i prioritet u radu u našoj ustanove, vode do poboljšanja učinkovitosti pri pružanju usluga, daju jasne smjernice stručnog rada, osiguravaju transparentnost donesenih odluka, pružanje usluga usmjereno je na potrebu korisnika, rezultati se mogu mjeriti i procijeniti. Profesija socijalnog rada postavljanjem standarda kvalitete dobiva na identitetu i jačanju integriteta.

U navedenom radu prezentirat ćemo osobno dvogodišnje iskustvo rada na standardima kvalitete socijalnih usluga u Domu za psihički bolesne odrasle osobe Lobor-grad, fokusirajući se na širenje mreže socijalnih usluga i na izazove koje akcijski planovi poboljšanja neminovno donose.

Ključne riječi: socijalna skrb, standardi, mreža socijalnih usluga, usluge vaninstitucije

Karolina Martinuš, Emil Sviben, Dražen Čandrlić, Darinka Sviben, Dijana Fijačko, Dom za psihički bolesne odrasle osobe Lobor- grad, Markušbrijeg 131; kmartinus@socskrb.hr

Ana Miljenović

Ostvarenje programa terenske prakse- "između teorije i prakse"

Terenska praksa u sklopu kolegija Socijalni rad u organiziranju zajednice za studente je uvijek bila značajno i korisno iskustvo. No, vrlo često bi se završetkom prakse studenti vraćali s povratnim utiscima kako postoji veliki nesklad između sadržaja prakse i socijalnog rada u zajednici i uloge socijalnog rada u centrima za socijalnu skrb. Tijekom ovog izlaganja prikazat će se iskustvo studenata s terenske prakse u okviru kolegija Socijalni rad u organiziranju zajednice s posebnim osvrtom na moguća neslaganja u programu terenske prakse s obilježjima socijalnog rada u centrima za socijalnu skrb. Osim toga, sa sudionicima će se potaknuti diskusija o tome koje su mogućnosti usklađivanja programa terenske prakse. S tim u vezi, što je potrebno za kvalitetnu pripremu studenata prije odlaska na terensku praksu. Zajednički rad na usklađivanju terenske prakse i rada u centrima za socijalnu skrb otvara mogućnost za veću integraciju znanja i zadovoljstvo studenata. No, s druge strane nudi se mogućnost centrima za socijalnu skrb da stečena znanja studenata koriste u svrhu unapređenja mogućnosti vlastitog rada, posebice imajući u vidu da studenti prethodno imaju stečena znanja iz procjene lokalne zajednice, pisanja lokalnih projekata i uspostavljanje suradnje u zajednici.

Ključne riječi: socijalni rad u organiziranju zajednice, terenska praksa, sadržaj prakse, usklađivanje programa

Ana Miljenović, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
Nazorova 51, Zagreb; miljenovic.ana@gmail.com

**Jasminka Pavlina
Mateja Petrić**

Osobni doživljaj vlastite profesionalnosti i kritika javnosti

Socijalni radnici često su izloženi kritikama javnosti kada je u pitanju donošenje njihovih profesionalnih odluka. Kada pod pritiskom senzacionalističkog pristupa medija pojedini slučajevi budu objavljeni široj javnosti, cijela ta javnost upire prstom u socijalne radnike i proziva njihovu profesionalnost.

U takvim situacijama teško je ne propitivati vlastitu profesionalnost. Kao profesionalci dužni smo poštovati zakonski okvir koji je temelj našeg rada, no svjesni smo da ponekad Zakon nije u mogućnosti odgovoriti na sve životne situacije. Socijalni radnici se često nalaze pred etičkim dilemama prilikom rješavanja situacija svojih klijenata u kojima su ponekad očekivanja potrebitih nespojiva sa mogućnostima koje socijalnim radnicima stoje na raspolaganju.

Okosnica sigurnosti u vlastitu profesionalnost trebala bi biti povećanje profesionalnog samopouzdanja socijalnih radnika putem supervizija, stalnih edukacija i rada na sebi, te provođenjem aktivnosti koje unaprjeđuju mentalno zdravlje jačanjem zaštitnih čimbenika i smanjivanjem čimbenika koji mu štete.

Ključne riječi: socijalni radnici, samopouzdanje, profesionalnost, sagorijevanje, edukacija

Jasminka Pavlina, Mateja Petrić, Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Trg Stjepana Radića 1, Zagreb; jasminka.pavlina@zagreb.hr; mateja.petric@zagreb.hr

Ivana Perić
Maja Laklija

Usklađivanje radnih i obiteljskih uloga socijalnih radnica

Istraživanja na temu usklađivanja radnih i obiteljskih uloga sve su zastupljenija. Međutim kada je u pitanju djelatnost socijalnog rada, do sada u našem kontekstu nije provedeno istraživanje koje bi u fokusu imalo doživljaj odnosa sukoba radne i obiteljske uloge socijalnih radnica. Stoga je cilj ovog istraživanja dobivanje uvida o tome kako socijalne radnice zaposlene u Centru za socijalnu skrb (N=7) doživljavaju odnos radne i obiteljske uloge te kako percipiraju eventualni sukob i proces usklađivanja radnih i obiteljskih uloga. Podaci su prikupljeni metodom polustrukturiranog intervjua preko liste pitanja postavljenih u skladu sa istraživačkim pitanjima a odgovori su obrađeni postupkom kvalitativne analize sadržaja. Doživljaj odnosa radnih i obiteljskih uloga socijalne radnice opisuju kategorijama: načina i strategija prevladavanja prepreka, definiranja prioriteta te međudjelovanjem uloga. Doživljaj sukoba navedenih uloga opisan je putem obilježja posla i obilježja obitelji, subjektivnog doživljaja zaposlenja, međudjelovanjem obiteljske uloge na profesionalno funkcioniranje i potporom roditeljstvu. Doživljaj opće percepcije usklađenosti navedenih uloga definiran je putem uvjeta i okolnosti rada i obiteljskog života dok je doživljaj prepreka posla prilikom usklađivanja definiran putem obilježja i ponašanja korisnika, uvjeta rada, nedostatka podrške predstavnika vlasti, nejasnoćom postupanja i nadležnosti, funkcioniranja obitelji i utjecaja na usklađivanje te doživljaja vlastitih strategija usklađivanja. Prijedlozi socijalnih radnica za usklađivanje uloga odnose se na sljedeće razine: osobnu i obiteljsku razinu, razinu uvjeta rada pri CZSS-u, lokalnu zajednicu te razinu sustava. Zaključno će se naglasiti mogući smjerovi pomoći i podrške stručnjacima u preveniranju ili ublažavanju mogućih posljedica proizašlih iz ometanja i/ili sukoba radne i obiteljske sfere stručnjaka zaposlenih u CZSS-u.

Ključne riječi: sukob radne i obiteljske uloge, usklađivanje, socijalne radnice, Centar za socijalnu skrb

Ivana Perić, ivanaperic@windowslive.com

Doc.dr.sc. Maja Laklija, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb; maja.laklija@pravo.ht

Dijana Posavec
Petra Andreja Juranko

Model rada s romskom populacijom

Centar za socijalnu skrb Varaždin pokriva dva naselja nastanjena populacijom Roma na kojem živi 117 obitelji. Većina tih obitelji nalazi se u tretmanu Centra za socijalnu skrb kao korisnici prava na pomoć za uzdržavanje. Počeci rada s romskom populacijom datiraju od kraja osamdesetih godina te se kontinuirano razvija pretežno kroz rad Centra za socijalnu skrb. Probleme romske populacije moguće je promatrati kroz nekoliko područja: stambena politika, obrazovanje, obiteljsko-pravna zaštita te osobni angažman romskih obitelji u rješavanju vlastitih poteškoća. Nedovoljna je posvećenost obrazovanju, kako roditelja i djece Romske populacije tako i cjelokupne zajednice. Djeca školu počinju pohađati a da nedovoljno dobro poznaju hrvatski jezik. Mjere obiteljsko pravne zaštite u obiteljima Roma primjenjuju se u 10 posto obitelji.

Model rada koji se sada s uspjehom primjenjuje potekao je od njih samih.

Ključne riječi:

Dijana Posavec, Petra Andreja Juranko, Centar za socijalnu skrb Varaždin, Vladimira Nazora 22, Varaždin

Nadica Puškaš

Socijalni rad u zavodu za javno zdravstvo - primjer iz prakse

Socijalni rad u zdravstvu predstavlja specifično područje rada u odnosu na druga područja socijalnog rada. To je izazov, ali postavlja i odgovornost stalne osviještenosti identiteta i integriteta profesije socijalnog rada u realitetu koji možemo opisati kao "sam među bijelim kutama". U ovom sam radu kroz prikaz konkretnih poslova i zadataka u obavljanju poslova socijalnog radnika u Zavodu za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije i Centru za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti nastojala predstaviti svoja profesionalna iskustva i dostignuća, a s ciljem razvoja i unaprjeđenja osobne profesionalne prakse. Djelatnost socijalnog rada ovdje obuhvaća primjenu profesionalnih metoda u obliku preventivnog, ali i tretmanskog postupka u okvirima specifičnog područja: očuvanja i unaprjeđenja mentalnog zdravlja, ranog otkrivanja i suzbijanja bolesti ovisnosti te liječenja i rehabilitacije ovisnika. Rad se odvija kroz nekoliko metodskih područja: rad s pojedincem, grupama i rad u zajednici. Obuhvaća informiranje, savjetovanje, vođenje i izradu dokumentacije, organiziranje i razvoj aktivnosti, umrežavanje, koordiniranje i suradnju, istraživanje i drugo. Biti socijalni radnik u zavodu za javno zdravstvo iznimno je i bogato iskustvo u korištenju profesionalnih metoda, ali sa stalnim naglaskom na tome kako sačuvati dignitete i profesiju koju predstavljam.

Ključne riječi: socijalni rad, socijalni radnik, zdravstvo, mentalno zdravlje, ovisnosti

Nadica Puškaš, Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije,
Trg Tomislava dr. Bardeka 10/10, Koprivnica; nadica.puskas@zzjz-kkz.hr

Dragica Topolko
Blanka Kern
Gordana Poljak
Tanja Grabovac Šljubura
Marina Šitte
Lidija Koletić

Socijalni radnik u zdravstvu, timski rad i međuinstitucionalna suradnja

Socijalni rad u zdravstvu predstavlja specifično područje rada koje se odnosi na rješavanje socijalne problematike pacijenata. U Neuropsihijatrijskoj bolnici "Dr Ivan Barbot" Popovača zaposleno je pet diplomiranih socijalnih radnica. Svaka socijalna radnica raspoređena je na najmanje tri bolnička odjela, što znači da radi u najmanje tri tima. Bolnički odjeli su kapaciteta od 35 do 50 pacijenta. Kako bismo dobili uvid u temu kako socijalne radnike vide drugi stručnjaci i korisnici proveli smo istraživanje putem anketiranja pacijenata, članova tima i socijalnih radnika u suradnim centrima za socijalnu skrb. Također smo željeli dati i svoje viđenje suradnje s članovima tima i suradnim centrima. Anketni upitnici su bili poluotvorenog tipa, svakome su postavljena četiri pitanja sa ponuđenim odgovorima i mogućnosti iznošenja osobnog mišljenja. Pacijentima (N=150) smo postavili pitanja kakve usluge očekuju od socijalnog radnika, koliko često im te usluge trebaju tijekom liječenja te imaju li povjerenje u socijalnog radnika u bolnici. Suradnicima iz tima (N=35) smo postavili pitanja kako vide ulogu socijalnog radnika u timu te smatraju li da je terapijski učinak uspješniji ukoliko je u timu prisutan socijalni radnik. Od suradnih centara za socijalnu skrb (N=20) anketnim upitnikom smo zatražili mišljenje o zadovoljstvu ostvarenom suradnjom. Socijalni radnici u bolnici (N=5) također su odgovarali na pitanja jesu li zadovoljni suradnjom sa centrima za socijalnu skrb, kao i kako vide svoje mjesto u timu. U izlaganju će biti prezentirani rezultati kojima smo utvrditi poteškoće na koje nailazimo u timskom radu i međuinstitucionalnoj suradnji, te smjernice u daljnjem radu, s ciljem poboljšanja istog.

Ključne riječi: socijalni radnik, pacijent, timski rad, međuinstitucionalna suradnja, posredovanje

Dragica Topolko, Blanka Kern, Gordana Poljak, Tanja Grabovac Šljubura, Marina Šitte, Lidija Koletić, Neuropsihijatrijska bolnica "Dr Ivan Barbot", Popovača;
dragica.topolko@npbp.hr

Kristina Urbanc
Marijana Majdak
Božena Horvat Alajbegović
Đurđa Petran

Značaj studentske prakse u obrazovanju socijalnih radnika: mogućnosti i perspektiva partnerstva studijskog centra socijalnog rada i sustava socijalne skrbi

Studentska praksa u obrazovanju studenata socijalnog rada predstavlja iznimno značajan dio obrazovnog procesa bez kojeg studenti i budući socijalni radnici ne bi imali mogućnosti integracije znanja stečenih na fakultetu i praktičnog znanja. U okviru ovog Simpozija biti će predstavljeni rezultati evaluacije prakse studenata diplomskog studija socijalnog rada akademske godine 2012./2013. s osvrtom na ustanovu u kojoj su studenti obavljali praksu, terenskog nastavnika, voditelja prakse i supervizora. Također, uz iskustva studenata socijalnog rada i nastavnika Studijskog centra socijalnog rada u organiziranju i obavljanju prakse bit će predstavljena i perspektiva stručnjaka iz centra za socijalnu skrb. Namjera ovog simpozija je razmotriti mogućnosti učinkovitog partnerstva u obavljanju studentske prakse između Studijskog centra za socijalni rad i Centra za socijalnu skrb na način da uskladimo potrebe i mogućnosti te na taj način doprinesemo unapređenju profesije socijalnog rada. Jedan od ciljeva bio bi i razmatranje uloge Komore socijalnih radnika u osiguravanju kontinuiteta procesa učenja i podučavanja u okviru terenske prakse namijenjene studentima socijalnog rada.

Ključne riječi: socijalni rad, terenska studentska praksa, integracija teorije i prakse, partnerstvo

Prof.dr.sc. Kristina Urbanc, doc.dr.sc. Marijana Majdak, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb; marijana.majdak@pravo.hr
Božena Horvat Alajbegović, Mr.sc. Đurđa Petran, Centar za socijalni skrb Zagreb, Eugena Kumičića 5, Zagreb

Mirjana Vujnović
Jelena Vrtiprah Atijas

Organizacija kao faktor stresa u socijalnom radu

Cilj istraživanja je identificiranje i deskripcija organizacijskih faktora stresa, odnosno stresnih faktora, vrste i intenziteta stresora, a s krajnjim ciljem budućeg preveniranja profesionalnog sagorijevanja i zaštite mentalnog zdravlja stručnih djelatnika zaposlenih u ustanovama socijalne skrbi na području Dubrovnika. Za istraživanje je korišten anketni upitnik „Procjena stresa u socijalnom radu“ preuzet iz istraživanja provedenog 2005. u Ljubljani, kojim su se prikupili podaci o socio-demografskim obilježjima ispitanika, izvorima stresa, subjektivnim ocjenama zadovoljstva radnim mjestom, stupnju stresnog opterećenja, stupnju socijalne podrške, stavovima ispitanika prema nasilju, stupnju zadovoljstva radom. U istraživanju je obuhvaćeno 28 ispitanika. Istraživanjem je utvrđeno da 54% ispitanika odgovara da često i uvijek imaju previše posla, a premalo vremena, 74 % ih smatra da im je posao u zaostatku, 78% da nemaju dovoljno informacija za rad, a njih 63% smatra da često rješavaju zadatke za koje nisu zaduženi, te smatraju da im je posao monoton i da nemaju dovoljno povratnih informacija o svom radu. Također je utvrđeno da se čak 91 % ispitanika susrelo s nasilnim klijentom u zadnjih godinu dana, od koji je 85% bilo verbalno nasilno, a 15% fizički nasilno. Tako veliki postotak susreta s nasilnim klijentom predstavlja značajan izvor stresa. Većina ispitanika (njih 90%) ima potrebu popričati s kolegom ili nadređenim o stresnom događaju. Čak 54% ispitanika ocjenjuje svoje radno mjesto kao „često je stresno“. Ovakav doživljaj radnog mjesta predstavlja potencijalni faktor rizika za razvoj stresnog opterećenja i profesionalnog sagorijevanja. Na kraju možemo zaključiti da postoji srednji nivo stresa kod anketiranih stručnih djelatnika, te potrebu uvođenja dodatnih edukacija, supervizija i evaluacija.

Ključne riječi: stres, organizacija, socijalna skrb, profesionalno sagorijevanje, supervizija

Mirjana Vujnović, Jelena Vrtiprah Atijas, Dom za starije i nemoćne osobe Domus Christi, Dubrovnik; mirjana.vujnovic@domus-christi.hr

Valentina Vuksan Perović
Marina Milić Babić
Gordana Berc

Savjetovanje u centru za socijalnu skrb – kvalitativna studija

Cilj rada je predstaviti iskustva socijalnih radnica u savjetovanišnom radu s obiteljima u Centru za socijalnu skrb. Riječ je o kvalitativnom istraživanju (N=8) u kojem su podaci prikupljeni putem polustrukturiranog intervjua. Dobiveno je 14 kategorija koje opisuju karakteristike savjetovanišnog rada s obiteljima, teškoće u radu, okolnosti koje vode pozitivnim ishodiima procesa savjetovanja, ali i smjernice za njegovo kvalitetnije provođenje. Proces savjetovanja koji se odvija u Centru za socijalnu skrb socijalne radnice percipiraju kao skraćeno savjetovanje koji se odvija u neskladu sa suvremenim konceptima savjetovanja. Teškoće u provođenju savjetovanja se javljaju na razini korisnika, socijalnih radnica i sustava. Nakon procjene o potrebi intenzivnijeg tretmana korisnici se upućuju na druge pružatelje usluga savjetovanja u lokalnoj zajednici, koji taj proces mogu adekvatnije provesti. Rezultati ukazuju da socijalne radnice dolaze u kontakt s korisnicima koji se nerado i nedobrovoljno uključuju u proces savjetovanja, koji su nemotivirani u radu te da je problematika s kojom se javljaju vezana uz partnerske odnose (nasilje u obitelji, razvod braka, nemogućnost dogovora o skrbi za djecu) i poremećaje u ponašanju mladih. Na strani socijalnih radnica, kao teškoće u radu, javljaju se predrasude prema određenim grupama korisnika i etičke dileme u slučajevima savjetovanja s problematikom nasilja. Sustavne poteškoće očitovale su se kroz neadekvatne prostorne uvjete rada i prenormiranost, koja se očituje u velikom broju klijenata i širokom spektru ovlasti definiranih zakonima. Zaključno, potrebno je raditi na unaprjeđenju postojećih uvjeta rada u Centrima za socijalnu skrb te poboljšanju kvalitete usluga savjetovanja s ciljem pružanja optimalne podrške pojedincu i obitelji.

Ključne riječi: Centar za socijalnu skrb, proces savjetovanja, korisnik, obitelj

Valentina Vuksan Perović valentinavuksan@gmail.com

Doc.dr.sc. Gordana Berc, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb

Identitet, integritet i realitet socijalnog rada u sustavu socijalne skrbi

I prije same odluke o upisivanju na fakultet imamo neku predodžbu i očekivanja kako bi posao socijalnog radnika trebao izgledati. Uvjeren sam da smo svi mi u to doba mislili da je socijalni rad pomagačka djelatnost koja se bavi potrebama pojedinaca i/ili obitelji s određenim poteškoćama, koje socijalni radnik svojim angažmanom kroz pravila struke i zakonske odredbe realizira u suradnji s tim pojedincem/obitelji, a po potrebi uključuje i druge suradnike, stručnjake i ustanove.

Što se događa kada socijalni radnik već na svom prvom radnom mjestu u sustavu socijalne skrbi uvidi da se njegova očekivanja o pomagačkom radu rasplinjuju, da mu je umjesto sadržaja pomagačke djelatnosti najveći posao poštivanje forme, kada shvati da je „dobar socijalni radnik“ onaj koji ima uredne spise, sve potrebne obrasce, zabilješke, izjave, rješenja, poštuje zadane rokove, u dobrim je odnosima s nadređenima, poslušan je, da je njegov kreativni potencijal uskraćen itd. Kada shvati da i nije najvažnije rješavati sadržaj problema korisnika, već je važnije uobličiti formu svoje pomagačke djelatnosti.

Cilj izlaganja je raspraviti položaj struke u sustavu socijalne skrbi, sadržaja socijalnog rada koji je u raskoraku prema formi koju traži poslodavac.

Ključne riječi: pomagač, kontrolor „pomagač“

Zlatko Wild, Centar za socijalnu skrb Osijek, Ulica Lorenza Jagera 12, Osijek

Identitet socijalnog rada – u potrazi za održivim ulogama i funkcijama profesije

Povijesni razvoj profesije socijalnog rada pokazuje tendenciju kontinuirane adaptacije profesionalnih ciljeva, metoda, tehnika i vještina kao i teorijskih okvira u skladu s potrebama dijelova populacije s kojima se tradicionalno susreće. Početak drugog desetljeća 21. stoljeća obilježavaju novi izazovi koji pred socijalni rad otvaraju pitanje nove faze profesionalnog razvoja. Pitanja poput onih treba li socijalni rad jačati u području saniranja posljedica društvenih nejednakosti, individualnih i grupnih deficita ili ga treba snažnije usmjeravati prema proaktivnom utjecaju na pozitivne društvene promjene, dobivaju sve više na važnosti. Ovim dilemama pridružuje se i ona vezana uz sve izraženiju tendenciju u području znanstvene djelatnosti koja u prvi plan ističe tzv. pristup koji se temelji na dokazima (*evidence based approach*), a koji socijalni rad pomiče prema istraživanjima koja trebaju odgoviti na pitanje „zašto“. Iako u takvom razvoju profesije ima mnogo dobrih elemenata ipak je u njemu skrivena i opasnost od gubitka krajnjeg smisla pa i temeljne funkcija profesije socijalnog rada koja se krije u traženju odgovora na pitanje „kako“. U ovom će se izlaganju ukazati na različite moguće uloge koje socijalni radnici mogu/trebaju imati u suvremenom društvu. Raspraviti će se i pitanja vezana uz temeljne društvene funkcije ove profesije kao i moguće smjerove profesionalnog razvoja. Pri tome će se naglasak staviti na socijalne radnike kao nositelje društvenih promjena te promotore i zagovaratelje ljudskih prava ne gubeći pri tome iz vida niti ostale tzv. „pomagačke“ funkcije ove profesije.

Ključne riječi: socijalni rad, profesionalne uloge, funkcije socijalnog rada, profesionalni razvoj

Prof.dr.sc. Nino Žganec, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb; nzganec@pravo.hr

OKRUGLI STOL

Antun Ilijaš
Iva Prpić
Marija Kurtanjek
Mara Budimir
Tanja Sever

Hrvatska komora socijalnih radnika – prikaz rada i izazova za budućnost

Zakon o djelatnosti socijalnog rada (NN 124/11) kojim je regulirano osnivanje Hrvatske komore socijalnih radnika donesen je 21. listopada 2011. godine. Zakonom je određeno da se socijalni radnici koji obavljaju djelatnost socijalnog rada obavezno udružuju u Komoru. Obzirom na navedeno, socijalni radnici koji obavljaju djelatnost socijalnog rada biti će dužni učlaniti se u Komoru socijalnih radnika do kraja listopada 2013. godine.

Odlukom osnivača (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i Hrvatska udruga socijalnih radnika) u prosincu 2011. godine održana je Osnivačka skupština Hrvatske komore socijalnih radnika na kojoj je usvojen Statut Komore, izabran Predsjednik i zamjenik predsjednika Komore, Upravni i Nadzorni odbor. Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu, Hrvatska komora socijalnih radnika upisana je u sudski registar a tijekom 2012. godine Upravni odbor Komore proveo je sve potrebne radnje kako bi se stvorili preduvjeti za učlanjivanje socijalnih radnika u Komoru.

Na okruglom stolu biti će prezentiran dosadašnji rad Hrvatske komore socijalnih radnika, planovi vezani za njezin daljnji rad, razmijeniti će se iskustva članova Komore kao i iskustva jednog od osnivača Psihološke komore.

Ključne riječi: profesionalno udruživanje, socijalni rad, Komora

Antun Ilijaš, Hrvatska komora socijalnih radnika, Hrvatskog proljeća 38, Zagreb; CZSS Zagreb, podružnica Peščenica, Zapoljska 1, Zagreb; info@hksr.hr

Iva Prpić, Ministarstvo socijalne politike i mladih

Marija Kurtanjek, Dom za starije i nemoćne osobe Rezidencija Kastelan

Mara Budimir, CZSS Zagreb, podružnica Peščenica, Zapoljska 1, Zagreb

Tanja Sever, Psihološki centar Sever, Zagreb

**Jelena Ogresta
Teo Matković
Siniša Zrinščak**

**Obrasci radnih karijera socijalnih radnika:
Gdje se i kako zapošljavaju u prvim godinama karijere?**

O zapošljivosti diplomiranih socijalnih radnika, obrascima zapošljavanja te karijerama u prvim godinama nakon diplomiranja ne postoje nikakve sustavne spoznaje. Upravo o tome biti će riječi na okruglom stolu. Prikazati će se rezultati istraživanja o karijerama i zapošljivosti socijalnih radnika diplomiranih pri Pravnom fakultetu u Zagrebu. Istraživanje je provedeno u okviru razvojnih projekata Sveučilišta u Zagrebu u 2012. godini i predstavlja prvu sustavnu studiju o radnim karijerama socijalnih radnika. Sudionici istraživanja su bile osobe koje su završile studij socijalnog rada između 2004. i 2010. godine te je istraživanjem obuhvaćeno 474 osoba, odnosno 74,6% ispitivane populacije. Obrasci radnih karijera socijalnih radnika problematiziraju se u okviru četiri tematske cjeline: 1) uloga stažiranja i dotadašnjih radnih iskustava u pronalasku zaposlenja, 2) dinamika zapošljavanja, 3) odredišta zaposlenja u pogledu djelatnosti i geografske mobilnosti te 4) obilježja radnih organizacija. Nalazi istraživanja upućuju na tradicionalno profesionalna obilježja radnih karijera socijalnih radnika. Obrasci početka karijere kod dvije trećine sudionika započinju stažiranjem unutar kojih kao odredišta dominiraju centri za socijalnu skrb te različiti tipovi domova. Dinamika zapošljavanja ukazuje da je u odnosu na ostale struke zabilježeno sporije zapošljavanje socijalnih radnika unutar prvih šest mjeseci, pri čemu još uvijek dominira javni sektor zapošljavanja. Prevladavajuće odredište prvog zapošljavanja čine centri za socijalnu skrb te domovi za starije i nemoćne osobe. Trenutna zaposlenost s obzirom na strukturu djelatnosti uglavnom slijedi zaposlenost na prvom poslu dok je vidljiva određena mobilnost iz smjera Zagreba i domicilne županije prema drugim županijama. Stabilnost zaposlenosti najveća je kod zaposlenih u državnoj upravi i samoupravi. Na implikacije pod-zaposlenosti značajnog djela socijalnih radnika ukazuje i rezultat da svaki šesti zaposleni sudionik istraživanja uz svoj trenutni posao traži i dodatni posao. Dobiveni nalazi predstavljaju polaznu osnovu za propitivanje uvjeta zapošljavanja i razvoja struke socijalnog rada.

Ključne riječi: tržište rada, radne karijere, dinamika zapošljavanja, djelatnost zaposlenja

Jelena Ogresta, doc.dr.sc. Teo Matković, prof.dr.sc. Siniša Zrinščak, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb;
jelena.ogresta@pravo.hr

RADIONICE

Olja Družić Ljubotina
Marijana Kletečki Radović

U potrazi za profesionalnim integritetom

Integritet, prema latinskoj riječi *integrus*, znači potpunost, cjelokupnost, časnost, čestitost. U kontekstu profesionalnog integriteta, postavlja se pitanje što bi značio integritet socijalnog radnika? Naime, da bismo mogli djelovati s profesionalnim integritetom nužno je prije svega imati jasnu sliku o svom profesionalnom identitetu, odnosno znati odgovor na neka pitanja koja ocrtavaju profesionalnu sliku o sebi, kao primjerice: tko sam ja kao profesionalac, što me određuje kao socijalnog radnika, koje su moje profesionalne vrijednosti? Na radionici će se problematizirati koliko su socijalni radnici u današnjem vremenu svjesni svog profesionalnog identiteta te koliko su u mogućnosti djelovati u skladu s njime i njegovati vrijednosti na kojima on počiva. Ujedno, kroz interaktivan rad, povest će se diskusija i o tome koje bi bile karakteristike socijalnog radnika s jasnim profesionalnim integritetom, koji su elementi profesionalnog integriteta, na kojoj je razini naše profesionalno samopoštovanje i samopouzdanje te u kojoj mjeri socijalni radnici u današnjem vremenu djeluju, ili mogu djelovati, u skladu sa svojim profesionalnim vrijednostima te aktivno i slobodno zastupati interese profesije, kao i interese svojih korisnika.

Ključne riječi: profesionalni integritet, profesionalni identitet, vrijednosti socijalnog rada

Doc.dr.sc. Olja Družić Ljubotina, dr.sc. Marijana Kletečki Radović, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb;
olja_druzic@yahoo.com; marijana.kletecki@zg.t-com.hr

Marijana Ivanešić

Procesna drama kao metoda rada s klijentima

Cilj radionice je interaktivna razmjena iskustava na temu profesionalnih kompetencija i etike u socijalnom radu. Sudionicima će biti prikazana mogućnost korištenja kreativnih tehnika u radu s klijentima, te mogućnost korištenja kreativnih tehnika (procesne drame) u razradi odabranog tematskog područja. Procesna drama ili drama u nastajanju razvija se u drugoj polovici 20. stoljeća u Engleskoj i drugim zemljama engleskog govornog područja. Pogodna je za rad sa svim uzrastima. Kroz ovakav način rada problemu se pristupa neizravno, a sudionici su u ulozi koja ih distancira od glavnog doživljaja. Potiče se stvaranje autentičnog dramskog doživljaja, ali istovremeno sudionici sudjeluju i u propitivanju značenja analiziranog sadržaja (koristi se kao medij za propitivanje društvenih, socijalnih, osobnih problema, ali i za istraživanje same dramske forme, kao i za kreativno izražavanje sudionika). Zainteresirani sudionici na ovoj radionici imati će priliku aktivno sudjelovati i dati doprinos raspravljanjem i davanjem prijedloga za jačanje profesionalnih kompetencija i etike u budućem radu socijalnih radnika. U radnom procesu ispitat će se s kojim se to etičkim načelima i svjetonazorima, moralnim smjernicama ili normama svakodnevno susrećemo kroz napetost suočavanja i nadmetanja, kroz potvrđivanja i negiranja, i kako se prema njima odnosimo. Ti procesi će se osvijestiti dramskim proživljavanjem jer su sustavi mišljenja i etičkih načela stvoreni dramskom napetošću. Dio tih konfrontacija, sporenja i neslaganja, iluzija i nadanja svaki čovjek u sebi nosi i participira u njima. Također će se propitati potrebe i mogućnosti konkretne primjene prezentiranog modela u praksi.

Ključne riječi: profesionalne kompetencije, procesna drama, kreativna intervencija

Marijana Ivanešić Ministarstvo pravosuđa, Odgojni zavod u Turopolju,
marijana.ivanesic@stips.hr

Ivica Poljak**Image socijalnog radnika:slika i prilika stručnog suradnika**

Radionica će prezentirati istraživanje provedeno putem ankete. Sudionici istraživanja su stručni suradnici Centra za socijalnu skrb Split (djelatnici ustanova socijalne skrbi u kojima se provode tretmani, djelatnici obrazovnih institucija, zdravstveni radnici koji rade sa našim klijentima, pravosudni i djelatnici policije, djelatnici vjerskih i civilnih udruga te suradnici stručnjaci iz lokalne samouprave). Cilj je bio istražiti kako se percipira djelatnost socijalnog rada u našoj lokalnoj zajednici, identitet socijalnih radnika i prepoznavanje socijalnog rada u socijalnim aktivnostima lokalne zajednice.

Dobiveni podaci komparirati će se i objediniti sa rezultatima i iskustvima u drugim lokalnim zajednicama u Hrvatskoj, gdje bude postojao interes za provođenje ovog istraživanja, a u svrhu identificiranja i preuzimanja iskustava dobre prakse.

Ključne riječi: identitet, percepcija, suradnja

Ivica Poljak, Centar za socijalnu skrb Split, Gundulićeva 25, Split; ivcapoljak@yahoo.co.uk

Nino Žganec
Antonija Maltar
Andreja Bobek
Lidija Perši
Sanja Tkalčić –Fajt
Petra Juranko

Mogućnosti i ograničenja profesionalne udruge u promicanju interesa profesije socijalnog rada

Svrha radionice je otvoriti raspravu o ulogama, mogućnostima i ograničenjima koja u procesu jačanja profesionalnog položaja i identiteta profesije socijalnog rada ima ili može imati profesionalno udruženje. Ciljevi radionice su: utvrditi glavna područja djelovanja profesionalne udruge socijalnih radnika; ukazati na moguće aktivnosti koje u budućem razdoblju mogu potaknuti profesionalni razvoj; analizirati dosadašnja pozitivna iskustva profesionalnih udruga u zagovaranju profesionalnih interesa socijalnih radnika te ukazati na moguće opasnosti i ograničenja povezana sa nedovoljno aktivnim sudjelovanjem članova (i ne članova) u profesionalnim udrugama. Profesionalno udruživanje za svaku profesiju ima osobitu važnost budući da putem njega profesija može razvijati svoj profesionalni identitet, profesionalne vrijednosti te pridonositi ukupnom jačanju statusa svojih članova, pripadnika profesije. Dosadašnja iskustva u radu profesionalnih udruženja socijalnih radnika u Republici Hrvatskoj ukazuju na to da se ona nalaze na različitim razinama razvoja i aktivnosti. Koristeći neka pozitivna iskustva iz rada udruge socijalnih radnika Varaždinske županije želimo kroz ovu radionicu potaknuti širu raspravu o mogućim budućim pravcima djelovanja profesionalnih udruga.

Ključne riječi: profesionalna udruga, profesionalni razvoj, promicanje profesionalnih interesa

Prof.dr.sc. Nino Žganec Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb; nzganec@pravo.hr

Antonija Maltar, Centar za socijalnu skrb Novi Marof

Andreja Bobek, Grad Varaždin, Upravni odjel za društvene djelatnosti

Lidija Perši, Petra Juranko, Centar za socijalnu skrb Varaždin

Sanja Tkalčić –Fajt, Centar za socijalnu skrb Ludbreg

POSTER PREZENTACIJE

**Krasanka Glamuzina
Sanela Kovač
Kristina Vučić**

Percepcija profesije socijalnog rada iz perspektive korisnika Doma za starije i nemoćne osobe „Medveščak“

Poster prezentacijom prikazani su rezultati kvalitativnog istraživanja provedenog u Domu za starije i nemoćne osobe Medveščak u Zagrebu tijekom 2013. godine. Cilj istraživanja je ispitati doživljaj profesije socijalnog rada iz perspektive korisnika. Provedeni su strukturiranim intervju s 12 korisnika stambenog dijela Doma za starije i nemoćne osobe. Istraživačkim pitanjima bile su obuhvaćene dvije dimenzije profesije – percepcija korisnika o sadržaju djelatnosti socijalnog rada, te percepcija osobnih karakteristika socijalnih radnika. Rezultati istraživanja pokazuju da korisnici Doma za starije i nemoćne osobe „Medveščak“ percipiraju profesiju socijalnog rada pozitivnom te da su upoznati s ulogama i sadržajem profesije. Socijalne radnike doživljavaju kao povjerljive suradnike i pomagače.

Ključne riječi: profesija socijalnog rada, percepcija socijalnog rada, starije osobe

Krasanka Glamuzina, Sanela Kovač, Kristina Vučić, Dom za starije i nemoćne osobe „Medveščak“, Trg D. Iblera 8, Zagreb, dom.medvescak@dom-medvescak.hr

Magdalena Jošić
Hrvoje Jošić

**Uloga socijalnog radnika u uvjetima globalne krize
i očekivanog ulaska u Europsku uniju**

U radu se razmatra položaj socijalnog radnika u uvjetima globalne krize i očekivanog ulaska u Europsku uniju. Prvo se analizira uloga socijalnog radnika u društvu u uvjetima globalne krize koja je donijela nove izazove i zadatke pred profesiju socijalnog radnika. Od socijalnih radnika se očekuje da su vješti u analiziranju i rješavanju problema unutar socijalnih okvira kako bi omogućili dostojanstveniji život svim grupama ljudi. Globalna ekonomska kriza je produbila nejednakost između ekonomski bogatijeg i ekonomski siromašnijeg sloja građana čime uloga socijalnog radnika naročito dobiva na važnosti. Nakon toga se objašnjavaju posljedice ulaska u Europsku uniju i položaj profesije socijalnog radnika u novonastalim uvjetima. Istodobno, među članicama Europske unije postoje znatne razlike u sustavima socijalne skrbi kao i općem stavu države prema profesiji socijalnog radnika. Od velikog je značaja uloga države prema zapošljavanju socijalnih radnika. U završnom dijelu rada se daju zaključna razmatranja i preporuke.

Ključne riječi: profesija socijalnog radnika, globalna kriza, članstvo u Europskoj Uniji

Magdalena Jošić, A.Cilića 12, Zagreb, megi.josic@net.hr
Dr. sc. Hrvoje Jošić, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Trg J. F. Kennedyja 6,
Zagreb

Andreja Radić
Klaudia Devčić – Majerić
Nina Kovačević

Profesionalni djelokrug rada socijalnog radnika u zdravstvu i neprofitnom sektoru

Socijalni rad bavi se promocijom socijalnih promjena, rješavanjem problema u međuljudskim odnosima i osnaživanjem ljudi u svrhu promicanja njihove dobrobiti. Obavljajući ovaj posao čini se da su socijalni radnici koji su zaposleni izvan područja socijalne skrbi u lošijoj poziciji od socijalnih radnika zaposlenih u sustavu socijalne skrbi. Bez obzira na djelokrug rada, znanja i vještine koje socijalni radnici zaposleni izvan sustava posjeduju, one još uvijek nisu dovoljno prepoznate od ostalih suradnika koji nisu srodnih zanimanja. Socijalni radnici susreću se sa sumnjom u profesionalnu kompetentnost, kao i pitanjima da li su potrebni kao dio stručnog tima.

Socijalni rad u zdravstvu počeo se razvijati početkom 20. stoljeća kada se uvidjelo da liječnici sami nisu u mogućnosti utvrditi obiteljske i socijalne prilike pacijenta, a koje su utjecale na bolest. Danas socijalni radnici rade u okviru zdravstvenog sustava: u zaštiti mentalnog zdravlja, osiguravanju usluga za osobe koje se liječe od teških i kroničnih bolesti, socijalnoj rehabilitaciji, kriznim intervencijama ili u osposobljavanju pacijenta za funkcioniranje u svakodnevnom životu. Pored osobnog doživljaja kompetencije i intrinzične motivacije, značajan problem predstavlja im marginalizirani položaj u zdravstvenom sustavu, nedovoljna suodgovornost kolega u timu, nejasno određen djelokrug rada te odnos zdravstvenih radnika, prije svega liječnika, u odnosu na nezdravstvene radnike.

Socijalni radnici zaposleni u neprofitnom sektoru susreću se pak sa širokim djelokrugom aktivnosti i poteškoća najčešće uzrokovanih neučinkovitim zakonskim sustavom, neadekvatnim uvjetima rada, neinformiranošću okoline i financijskim problemima. Iznimno važno područje socijalnog rada u neprofitnom sektoru je socijalni menadžment, pronalaženje donatora i osiguravanje financijskih sredstava.

Ključne riječi: socijalni rad, zdravstvo, neprofitni (civilni) sektor

Andreja Radić, Zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ - Služba za promicanje zdravlja, prevenciju i rano otkrivanje bolesti, Mirogojska 16, Zagreb, andreja.rogar@zg.t-com.hr

Klaudia Devčić – Majerić, Centar za mladež Zaprešić, Matije Gupca 4, Zaprešić

Nina Kovačević, KBC „Sestre milosrdnice“, Vinogradska cesta 29, Zagreb

Iliana Stojanović
Katarina Svetac
Katarina Surać

„Mojih pet minuta“

Cilj poster prezentacije je prikazati sudjelovanje Doma za djecu i mlađe punoljetne osobe MASLINA, Dubrovnik, na trećem po redu festivalu „Ana u Gradu“, koji se održavao od 21.-23. lipnja 2013. godine pod pokroviteljstvom Dubrovačko-neretvanske županije i Grada Dubrovnika.

„Mojih pet minuta“ naziv je humanitarnog koncerta za Dječji dom Maslina koji se održao dana 22. lipnja 2013. godine u Kneževom dvoru a na kojem su uz violončelisticu Anu Rucner i klaviristicu Andrijanu Sesar, nastupila naša djeca. Kroz pjesmu, ples i dramski program predstavili su se brojnoj dubrovačkoj publici.

U cijeli projekt, koji se pripremao mjesecima, uloženo je puno truda, rada i ljubavi. Dramski program osmišljen je i realiziran od strane odgajatelja Dječjeg doma Maslina: Denisa Sarića, profesora glazbene kulture, Katarine Svetac, diplomirane socijalne radnice i Natalije Aleksić, također diplomirane socijalne radnice. Za režiju i glazbeni aranžman zaslužna je glazbena umjetnica Paola Dražić Zekić, dobitnica brojnih javnih priznanja, sa kojom planiramo nastaviti suradnju.

Zahvaljujući odličnoj medijskoj popraćenosti (DU TV, radio postaje i Internet portali) projekt je prepoznat i prihvaćen u javnosti. Opisan je kao najemotivniji koncert Aninog festivala, sinergija mladosti, talenta, iskustva i iskrenosti.

Za svaku profesiju važna je prepoznatljivost u javnosti i medijima. Kada govorimo o djelatnosti socijalnog rada i njenim stručnjacima, socijalnim radnicima, slika koja se stvara u javnosti i medijima nažalost je u većini slučajeva negativna ili senzacionalistička.

Predstavljanjem pozitivne prisutnosti za cijelu lokalnu zajednicu, Dom za djecu i mlađe punoljetne osobe MASLINA, Dubrovnik, ostvario je najznačajniji rezultat.

„Mojih pet minuta“ konkretan je primjer „zauzimanja“ proaktivnog stava prema medijima u kojem socijalni radnik/ica, na jedan inovativan i kreativan način, javnosti prezentira i samim time približava socijalni rad.

Socijalni radnik/ica kroz ovakav projekt osim što informira i educira javnost o djelatnosti socijalnog rada, pojačava kontakte u zajednici, inicira daljnja događanja te na taj način pridonosi pozitivnoj percepciji uloge socijalnog rada u zajednici. Potreba socijalnog rada jest da u lokalnoj zajednici bude prepoznat kao kvalitetan pružatelj javnih usluga.

Ključne riječi: djeca, socijalni rad, lokalna zajednica, senzibilizacija, mediji

Iliana Stojanović, Katarina Svetac, Katarina Surać, Dom za djecu i mlađe punoljetne osobe MASLINA Dubrovnik, Vlaha Bukovca 5, Dubrovnik, dom.maslina@du.t-com.hr

Marija Šarić
Gorana Ožegović

Socijalni radnik- pokretač pozitivnih socijalnih promjena u lokalnoj zajednici u brizi za osobe starije životne dobi

Poster prezentacijom pokušat ćemo prikazati socijalnog radnika u lokalnoj zajednici kao ključnu osobu pri pokretanju pozitivnih socijalnih promjena s ciljem što adekvatnije skrbi za osobe starije životne dobi. Osnovni cilj pozitivnih socijalnih promjena u lokalnoj zajednici je senzibilizacija lokalnog stanovništva za probleme i potrebe osoba starije životne dobi, a rezultat svega bila bi deinstitucionalizacija. Socijalni radnici u Domovima za starije i nemoćne osobe u suradnji sa socijalnim radnicima u gerontološkim centrima trebaju osobama starije životne dobi u njihovoj lokalnoj zajednici postati poznata lica od kojih će moći dobiti baš sve informacije koje su nužne za zadovoljavanje svih njihovih potreba i rješavanje problema kako bi mogli što duže samostalno i kvalitetno živjeti u vlastitom domu. Da bi se to postiglo nužno je u lokalnoj zajednici organizirati razna savjetovanja i radionice kako bi socijalni radnik postao prepoznatljiv. Osim savjetovanja i informiranja, uloga socijalnog radnika bila bi koordiniranje i konstantno proširivanje mreže usluga i izvaninstitucijskih oblika rada. Tako bi trebalo povezati pružatelje uslužnih djelatnosti (primjerice, frizere, pedikere, vodoinstalatore, razne majstore, dostavljače i sl.) koji bi bili spremni na poziv socijalnog radnika ili same starije osobe doći u stan i riješiti eventualni problem. Također, u tu mrežu potrebno je uključiti što više civilnih udruga, vjerskih zajednica, sve pružatelje socijalne i zdravstvene skrbi, škole i druge društvene djelatnosti koje djeluju u toj lokalnoj zajednici. Kao zaključak prezentacije možemo reći da senzibiliziranjem i savjetovanjima mladih o prednostima što dužeg samostalnog života njihovih roditelja, djedova i baka u vlastitom domu uz kvalitetno i detaljno informiranje o uslugama mreže izvaninstitucionalne skrbi, moguće je postići samostalnije i zadovoljnije starenje.

Ključne riječi: identifikator, savjetnik, informator, koordinator

Marija Šarić, Gorana Ožegović, Dom za starije i nemoćne Trešnjevka, Zagreb,
alen.saric@zg.t-com.hr

**Gordana Tkalec
Snježana Degač
Blaženka Milički
Snježana Sitar Smetko
Verica Sugnetić
Ivana Zubić**

„Profesionalni izazovi vs rizici“

Cilj poster prezentacije je kroz iskustva CZSS Zlatar Bistrica razviti diskusiju o načelima socijalne skrbi kad situacije prelaze okvire njihovog sadržaja te se dovodi u pitanje da li je daljnja intervencija Centra profesionalni izazov ili rizik.

U procesu tranzicije kroz koji prolazi RH te usklađivanjem hrvatske zakonske regulative s europskom, gospodarska, moralna i socijalna cjelovitost RH se uvelike preispituje. Poteškoće u raznim domenama društva i nošenje s njima spuštaju se s državne na lokalnu razinu čiji su kapaciteti tretiranja istih ograničeni u financijskom, profesionalnom, institucionalnom i izvaninstitucionalnom smislu. Posljedice takvih ograničenja najviše osjećaju najosjetljivije skupine društva, tj. korisnici sustava socijalne skrbi, ali, usudili bismo se dodati, i stručnjaci navedenog sustava zbog profesionalnog angažmana u prevladavanju osobnih i obiteljskih poteškoća korisnika. Profesija socijalnog rada u priznavanju prava i usluga socijalne skrbi korisnicima dužna je voditi se načelima koja bi trebala očuvati i osnažiti njihov integritet i osigurati socijalnu pravičnost. Zbog razloga navedenih na početku često se mogućnost postupanja po načelima socijalne skrbi dovodi u pitanje. Tanka je granica između onoga što u radu s korisnicima sustava socijalne skrbi može predstavljati profesionalni izazov i rizik. Upravo je to područje gdje se opstojnost identiteta i integriteta struke bore za zrak u realitetu opterećenom nezadovoljstvom i frustracijom korisnika zbog težine životnih situacija, ali i frustracijom stručnjaka zbog odgovornosti za situacije na koje ne mogu imati intenzivniji profesionalni utjecaj. Načela socijalne skrbi pružaju okvir za slobodu odlučivanja i djelovanja, ali i očuvanje dostojanstva korisnika. Postoje situacije u radu s istima koje prelaze te okvire ostavljajući gorke osjećaje i slike raspršenosti sustava. Vratiti ih ili redefinirati moguće je vjerodostojnom afirmacijom obiju perspektiva: i korisničke i stručne.

Ključne riječi: načela socijalne skrbi, profesionalni izazovi i profesionalni rizici, korisnička i stručna perspektiva

Gordana Tkalec, Snježana Degač, Blaženka Milički, Snježana Sitar Smetko, Verica Sugnetić, Ivana Zubić, Centar za socijalnu skrb Zlatar Bistrica, Stjepana Radića 2, Zlatar Bistrica, gtkalec@socskrb.hr

**Ljiljana Vrbić
Antonija Bobić**

Vodič za profesionalni socijalni rad u gradskoj upravi

Profesija socijalnog rada zauzima značajno mjesto u profesijama zastupljenim u Gradskoj upravi Grada Zagreba. Zastupljenost profesije posljedica je obilježja vremena u kojem živimo, kriza, demografskog starenja, siromaštva, ali istovremeno i prepoznate prilike struke za novim izazovima.

Za izgradnju identiteta, integriteta i stavljanja u realni kontekst struke u lokalnoj upravi neophodan je i pozitivan društveni i politički senzibilitet.

Model rada profesije socijalnog rada, osim što se temelji na pozitivnim zakonskim propisima i smjernicama struke, u velikom se dijelu oslanja i na evaluaciju postojećih programa i mjera, kontinuirano praćenje društvenih promjena te otvorenu komunikaciju s građanima u cilju stjecanja uvida u socijalne potrebe.

Rad u jedinici lokalne samouprave omogućava zagovaranje, podržavanje i organiziranje specifičnih socijalnih usluga i pomoći usmjerenih posebno osjetljivim skupinama s mogućnošću uključivanja različitih pružatelja usluga, od organizacija civilnog društva do ustanova socijalnih skrbi.

Navedenim aktivnostima dajemo značajan doprinos u razvoju socijalne infrastrukture koja omogućava zadovoljavanje potreba u lokalnoj sredini.

Ovim izlaganjem želimo približiti profesiju socijalnog rada u gradskoj upravi s naglaskom na prepoznavanje važnosti uloge socijalnog radnika/ice u aktivaciji lokalne zajednice.

Ključne riječi: zastupljenost, zagovaranje, aktivacija

Ljiljana Vrbić, Antonija Bobić, Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Trg Stjepana Radića 1, Zagreb, ljiljana.vrbic@zagreb.hr